

Erfgoed houdt uw gemeente aantrekkelijk

In steden en dorpen waar monumenten goed zijn onderhouden en inwoners zich betrokken voelen bij de lokale musea, liggen kansen om de lokale geschiedenis in de huidige tijd te duiden en door te vertellen. In zulke dorpen en steden is het goed wonen en werken, dat is al jaren bekend. Ook op veel beleidsterreinen – economie, cultuur, zorg, toerisme – speelt erfgoed een belangrijke rol. En gemeenten die erfgoed serieus nemen, zien dat positief terug in betrokken bewoners en tevreden bezoekers, die de economie voorwaarts stuwten.

In de straks (verplichte) Omgevingsvisie en het Omgevingsplan is erfgoed als kernkwaliteit een onmisbare bouwsteen om de identiteit van een gemeente te verankeren en de inwoners handvatten te bieden om te participeren en bij te dragen aan de ruimtelijke kwaliteit en aantrekkelijkheid van hun woonomgeving.

Het Steunpunt Monumentenzorg en Archeologie is al jarenlang bij het Erfgoedhuis ZH ondergebracht, en de consultants met expertise op dit gebied hebben met enige regelmaat contact met uw gemeente. Een deel van hun dienstenpakket zit in de basis-steunfunctie, waar ambtenaren/gemeenten gratis gebruik van kunnen maken. Maar..... op erfgoedgebied valt er meer te beleven, te ontwikkelen, te adviseren en te bereiken.

Het Erfgoedhuis ZH biedt – tegen betaling – de volgende diensten:

Erfgoed en Onderhoud

De onderhoudsadviezen van Monumentenwacht Zuid-Holland, onderdeel van het Erfgoedhuis, kunt u vergelijken met een Apk-keuring op verzoek: de eigenaar van een monument komt te weten wat er gedaan moet worden om het pand kwalitatief hoogstaand en met aandacht voor de monumentale waarden te onderhouden. Monumentenwacht verricht dit onderhoud niet zelf: daardoor wordt ons hersteladvies niet ingegeven door een winst oogmerk.

De inspecteurs van Monumentenwacht zijn gecertificeerd voor de inspectiemethodiek NEN-2767 en blinken uit in het beoordelen van originele bouwtechnieken en –constructies op monumenten. Met de inzet van eigen veiligheidsmiddelen zoals ladders en klimgerei kunnen zij op hoogte te inspecteren, waardoor ook de hooggelegen delen van dichtbij beoordeeld kunnen worden.

Veel gemeenten doen een beroep op de expertise van Monumentenwacht voor het monitoren van de onderhoudsstaat van hun eigen monumenten. Daarnaast bieden meerdere gemeenten eigenaren van monumenten financiële compensatie voor het inschakelen van de Monumentenwacht, vanuit de gedachte dat goed onderhouden monumenten met een karakteristieke uitstraling het vestigingsklimaat en het toerisme stimuleren.

Daarnaast biedt Monumentenwacht eigenaren en overheden ondersteuning door het begeleiden van groot onderhoud, door het geven van advies op het gebied van subsidies en door het maken van monumentwaardige meerjaren onderhoudsplannen, onder meer in het kader van subsidieregelingen of de Restauratiehypotheek van het Nationaal Restauratiefonds.

Voorbeeld: In Delft heeft Monumentenwacht het onderhoud van de Porceleyne Fles in het kader van de Subsidie Restauratie Rijksmonumenten begeleid: van offerte tot eindoplevering is onze inspecteur namens de eigenaar betrokken geweest.

Erfgoed in Lokale instellingen

De (streek)musea, oudheidkamers, historische verenigingen, archieven en eigenaren van molens, kerken en andere monumenten onderhouden het erfgoed, en vertellen het verhaal van uw stad/dorp/streek verder. Vaak hebben ze weinig en soms helemaal geen betaalde werknemers in huis, en toch doen ze het: ze ontfermen zich over (kunst)schatten, over divers erfgoed, over lokale geschiedenis, en delen hun kennis over lokale gebruiken en gebeurtenissen met bezoekers. Zonder de inzet van deze vrijwilligers bestonden vele kleine musea en andere erfgoedinstellingen al niet meer. Ondank de grote vrijwilligersinzet is toch af en toe ondersteuning en begeleiding nodig. Want hoe klein soms ook, een erfgoedinstelling heeft te maken met beleid, collectie, bezoekers, onderhoud gebouw, bedrijfsvoering en inspelen op toerisme.

Wanneer een gemeente de intentie heeft om lokale erfgoedinstellingen te ondersteunen, is het Erfgoedhuis een logische partner.

Erfgoedhuis ZH kan als provinciale speler, met ruim 15 erfgoedconsulenten aan boord, een gemeente behulpzaam zijn bij advies, concept en coördinatie, of bij het monitoren van deze erfgoedinstellingen. Of het nou gaat om bedrijfsvoering, om behoud of afstoten van de collecties, het binnenhalen van nieuw publiek, het fuseren met een andere erfgoedinstelling..... op tal van terreinen heeft Erfgoedhuis een jarenlange ervaring met vergelijkbare instellingen en projecten, in heel Zuid-Holland. Daardoor kunnen we goed de knelpunten signaleren en de beste oplossingen bieden.

Wij kunnen uw ambtenaar cultuur/monumenten op diverse manieren begeleiden.

Voorbeelden: Erfgoedhuis onderzocht voor gemeente Hellevoetsluis hoe meerdere kleine musea op een harmonieuze en thematisch goede wijze konden samengaan.

Erfgoed en Beheer

Bent u als gemeente eigenaar van een museale collectie? Dan bent u vast op de hoogte van de regelgeving die hierover in de Erfgoedwet is opgenomen. Erfgoedhuis ZH kan u een advies geven bij onderwerpen als het beheer van de collectie, uiteenlopend van klimaat- en lichtbeleid in een monumentaal pand tot vervreemding/afstoting van de collectie. Dat kan met een kort advies of via een uitgebreide audit. Het Erfgoedhuis is ook betrokken bij haalbaarheidsonderzoeken voor het samenvoegen of verhuizen van collecties.

Voorbeelden: Erfgoedhuis doet jaarlijks een collectieaudit voor een deel van de gemeentelijke collectie Den Haag. Voor de gemeente Leerdam werd een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar een bijzondere collectie en de mogelijkheid om daar in deze gemeente een museum aan te wijden.

Erfgoed en Participatie

Als gemeente is het bij het opstellen van een Omgevingsvisie en Omgevingsplan belangrijk om bewoners en belanghebbenden te betrekken, ook op het gebied van erfgoed. Wat leeft er onder de verschillende stakeholders van een gebied (bewoners, gebruikers, bedrijven, belangenbehartigers) en hoe zorg je er als gemeente voor dat bewoners participeren in de visievorming ten behoeve van het gemeentelijke beleid? Vanuit het EGH als neutrale erfgoedpartner kunnen er projecten, studiedagen of workshops worden opgezet voor betrokkenen om tot een breed gedragen visie te komen.

Voorbeeld: Voor gemeente Alphen aan den Rijn zijn bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners en culturele instellingen om een erfgoedagenda te ontwikkelen. In gemeente Midden-Delfland is het EGH de spil bij het ontwikkelen van een Cultuurmenu voor scholen.

Erfgoed en Herbestemming

Het herbesteden van monumentaal vastgoed dat geen functie (meer) heeft, is een voorwaarde voor behoud van dit erfgoed op de lange termijn. Herbestede kerkgebouwen, boerderijen, industriële complexen en andere monumentale gebouwen krijgen een nieuw leven en dragen bij aan een attractieve woon- en werkomgeving. Erfgoedhuis kan behulpzaam zijn bij het meedenken over nieuwe functies voor leegstaande monumenten of advies geven bij het ontwikkelen van een gemeentelijke visie op herbestemming.

Voorbeeld: EGH begeleidde het project Fort Noorddijk in Hellevoetsluis, waar gemeente en omwonenden met elkaar nieuwe mogelijke gebruiksdoelen hebben uitgetest

Erfgoed en Toerisme

Goed onderhouden en goed bereikbaar erfgoed levert geld op: erfgoed versterkt het vestigingsklimaat en de vitaliteit van stad en platteland. Gemeenten die in erfgoed investeren en toezien op een goede instandhouding, lopen zelfs het risico een toeristische hotspot te worden, en nieuwe stromen bezoekers aan zich te binden. Dus het is zaak cultuurhistorie bij (city)marketing te betrekken, openstelling van monumenten te stimuleren, musea te ondersteunen, archieven toegankelijk te maken, archeologie op bijzondere plekken zichtbaar te maken en in te zetten op digitalisering.

Voorbeeld: In de gemeente Krimpenerwaard worden bewoners betrokken bij het doorvertellen van de lokale geschiedenis, omdat zij vanwege hun persoonlijke trots een prima ambassadeursfunctie kunnen en willen vervullen.

Erfgoed en Publiek

Het draagvlak voor erfgoed is groot onder Nederlanders. Ruim 80% van de Nederlanders vindt het belangrijk dat monumenten in stand worden gehouden. Mensen herkennen zich in bijzondere plekken en gebouwen en tradities. Met erfgoededucatie krijgen mensen, jong en oud, oog voor het erfgoed in de directe omgeving, en de manieren waarop dit wordt bewaard en wordt doorgegeven. Binnen een gemeente zijn soms meerdere erfgoedinstellingen die ieder op hun eigen manier publiek werven. Voor welke doelgroepen doen zij dat en worden de krachten al gebundeld? En op welke manier kan erfgoed gekoppeld worden aan toerisme? Het Erfgoedhuis geeft advies over doelgroepenbeleid en ontwikkelt concepten voor het onderwijs en voor musea .

Voorbeeld: In Nieuwkoop is het EGH betrokken bij het ontwikkelen van een nieuw museumconcept.

Hoe kunnen wij uw wensen het beste waarmaken en u helpen om het beste uit uw erfgoed te halen?

We komen graag langs om u advies te geven over hoe de erfgoedschatten in uw gemeente nog beter tot hun recht kunnen komen. We kunnen een voorstel doen om erfgoed in uw gemeente te monitoren, om vrijwilligers te ondersteunen, om uw collecties beter zichtbaar te maken, of we adviseren over en begeleiden een restauratie- of herbestemmingsproject. Ook voor onderzoek of conceptontwikkeling zijn we in te zetten. Laat ons uw wensen weten, en samen onderzoeken we een realistische maatwerk-aanpak, die past bij uw budget en mogelijkheden.

→ Bel ons voor een afspraak: 015-215 43 88 – www.erfgoedhuis-zh.nl